

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 23 февруари 2024 г.
(OR. en)

6831/24

SOC 120
EMPL 65
EDUC 51
JEUN 36
ECOFIN 225

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Преглед на Комитета по заетостта на прилагането на гаранцията за младежта — основни послания - Одобряване

Приложено се изпращат на делегациите основните послания на Комитета по заетостта в извършения от него преглед на прилагането на гаранцията за младежта с оглед на одобряването им на заседанието на Съвета на 11 март 2024 г.

Заклученията по държави в извършения от Комитета по заетостта преглед на прилагането на гаранцията за младежта са изложени в документ 6831/24 ADD 1.

Данните, които са събрани през 2022 г. за целите на наблюдението на схемите по гаранцията за младежта, предадени от Комитета по заетостта, са изложени в документ 6831/24 ADD 2.

**Преглед на Комитета по заетостта на прилагането на
препоръката на Съвета „Мост към работни места — укрепване на гаранцията за
младежта“**

Основни послания на Комитета по заетостта за заседанието на Съвета

1. Въведение

Комитетът по заетостта е натоварен със задачата да наблюдава напредъка, постигнат в прилагането на *препоръката на Съвета „Мост към работни места — укрепване на гаранцията за младежта“*. През 2016 г., 2018 г. и 2019 г. Съветът по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси одобри набор от основни послания, предоставени от Комитета по заетостта въз основа на извършеното от него наблюдение на *Препоръката на Съвета от 2013 г. за създаване на гаранция за младежта*. В посланията беше подчертано значението на превенцията, намесата на ранен етап, стабилните партньорства между държавите членки, както и ключовата роля на публичните служби по заетостта.

От 2021 г. насам продължи наблюдението на прилагането на *препоръката на Съвета от 2020 г. „Мост към работни места — укрепване на гаранцията за младежта“*. През октомври 2021 г. основните послания на Комитета по заетостта относно прилагането на „укрепената“ гаранция за младежта бяха съсредоточени върху непропорционалното въздействие на кризата с COVID-19 върху младите хора, по време на която държавите членки запазиха твърдия си политически ангажимент за прилагане на гаранцията. Във всички държави членки бяха предприети стъпки в тази посока и новите национални планове за прилагане, които бяха приети или предстоеше да бъдат приети по това време, предвидиха по-систематичен и съгласуван подход в борбата с младежката безработица и икономическа неактивност. Същевременно продължиха да съществуват предизвикателства във всички области на прилагането на гаранцията за младежта, като пандемията в много случаи подежда като допълнителен възпиращ фактор. Последният преглед беше извършен през ноември 2023 г. от **групата за анализ на политиката към Комитета по заетостта. Настоящите основни послания се основават на резултатите от този преглед, чиито заключения по държави се съдържат в приложението. Към настоящия документ са приложени също резюме на основните резултати на равнище ЕС и резултатите по държави членки въз основа на събраните през 2023 г. данни.**

2. Постигнат напредък

Като цяло държавите членки запазиха твърдия си политически ангажимент за прилагане на укрепената гаранция за младежта и повечето от тях съобщиха, че полагат усилия за подобряване на капацитета си за предоставяне на услуги на незаетите с работа, учене или обучение млади хора (NEET). Между 2021 г. и 2023 г. във всички държави членки е бил отбелязан напредък в прилагането на гаранцията за младежта, макар и в различна степен в рамките на ЕС, въпреки че според резултатите от събирането на данни някои аспекти изглежда са се влошили. Сега е от ключово значение да се преодолеят установените предизвикателства и пропуски.

След пиковото си ниво по време на пандемията делът на младите NEET отново тръгна надолу по низходящата си тенденция от 2014 г. насам. Неотдавнашното развитие може да се дължи на нарастващата ефикасност на програмите за активизиране, прилагани от държавите членки, и на добрите резултати на европейските пазари на труда с безпрецедентно ниски равнища на безработица и нарастващ недостиг на работна ръка в различните сектори.

Мерките за популяризиране следва да бъдат засилени, по-специално по отношение на най-уязвимите NEET, включително NEET в селските райони, по-специално чрез засилване на координацията между министерствата и публичните служби по заетостта. Въпреки че много държави членки докладват за значителен напредък по отношение на повишаването на уменията в областта на цифровите технологии, все още има някои държави, които се сблъскват с предизвикателства. Делът на навременните и положителни излизания от схемите по гаранцията за младежта се е увеличил, но в много случаи времето за чакане остава твърде дълго. Процентът на покритие също е намалял. Поради това е необходимо да се подобри капацитетът на гаранцията за младежта да достига до повече млади хора. Що се отнася до дълготрайността на резултатите, делът на положителните резултати след 6 месеца леко е намалял, но като цяло в много държави членки все още са необходими усилия за подобряване на качеството на последващите данни. Необходимо е също така подобряване на картографирането, тъй като събирането, споделянето и последващите действия във връзка с данните за NEET се считат за важни за проследяването на мерките в рамките на схемите по гаранцията за младежта, прилагани на национално равнище.

Продължават да съществуват значителни разлики в качеството и ефективността на предоставянето на услугите. Наблюдава се изместване от предоставянето на персонализирани услуги към по-общии услуги, като съществува риск младите NEET да се считат за редови търсещи работа лица и неактивните NEET да бъдат изоставени. Това буди безпокойство с оглед на все още големия брой млади NEET в уязвимо положение, което представлява проблем в повечето държави членки. Необходимо е да се засилят **превантивните мерки**, като също да се постави акцент върху преждевременното напускане на училище.

За Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) програмният период 2021—2027 г. представлява възможност за справяне с предизвикателствата, с които все още се сблъскват държавите членки, като за иновативните действия и мерки следва да бъдат съответно разпределени подходящи ресурси. Особено в случая на държави членки с многостепенно управление справедливото разпределение на ресурсите и наличието на надеждна система за наблюдение биха могли да премахнат риска от нееднакво прилагане на гаранцията за младежта навсякъде в страната. От друга страна, ще бъде важно да се осигури подходящо национално финансиране за минали инициативи, които са се оказали успешни в подпомагането на NEET и включването им в пазара на труда по устойчив начин. Преминаването от широко използване на средства от ЕСФ+ към национално програмиране е от решаващо значение в този контекст. Допълнително се насърчават обменът на добри практики между държавите членки и организирането на транснационални проекти.